

VIJESTI / NEWS

Magdalena Nigoević
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet
HR-21000 Split, Poljička cesta 35
magda@ffst.hr

Mislav Vušković
HR-21000 Split, Šižgoričeva 18
misvus@yahoo.com.hr

XXXII. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP HDPL-a *JEZIK I UM*

Rijeka, Hrvatska, od 3. do 5. svibnja 2018. godine

Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku (HDPL) organiziralo je XXXII. međunarodni znanstveni skup u Rijeci od 3. do 5. svibnja 2018. godine. To je već tradicionalno okupljanje lingvista iz Hrvatske i inozemstva koje se etabliralo kao prigoda za razmjenu novih saznanja, iskustava i dosega u lingvistici. Naslov ovogodišnjeg izdanja Skupa *Jezik i um* upućuje na širinu i sveobuhvatnost lingvističkih istraživanja sudionika, kao i na njihovu trajnu predanost pomicanju granica razumijevanja jezika s ciljem sve dubljeg poniranja u osnovne mehanizme funkcioniranja i upotrebe samog jezika. Najveće zasluge svakako pripadaju glavnim organizatoricama s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, prije svega predsjednici HDPL-a Mihaeli Matešić, ali i njezinim najbližim suradnicama, Aniti Memišević i Anastaziji Vlastelić koje su nas profesionalno, kolegijalno i stručno provele kroz sva tri dana skupa. Skupu HDPL-a i ove godine prethodio je vrlo dobro posjećen pretkonferencijski događaj – 3. simpozij SCIMETH pod naslovom *Etička pitanja u suvremenim lingvističkim istraživanjima* koji se održao 2. svibnja 2018. godine kao plod suradnje Riječkoga regionalnog aktiva Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku (HDPL) i Centra za jezična istraživanja (CJI) Filozofskog fakulteta u Rijeci, a koji je organizirala voditeljica Riječkoga aktiva HDPL-a Anastazija Vlastelić. Na Skupu HDPL-a sudjelovalo je pet plenarnih predavača te 144 sudionika s 95 izlaganja na trima jezicima (hrvatskom, engleskom i talijanskom) u 20 tematskih sekcija. Među sudionicima bio je i velik broj izlagača s različitih inozemnih sveučilišta, iz Bosne i Hercegovine, Češke Republike, Francuske, Italije, Makedonije, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Rusije, SAD-a, Slovenije, Španjolske i Velike Britanije. Ova činjenica potvrđuje i upućuje na međunarodni ugled i odjek koji Skup HDPL-a uživa ne samo u Europi nego i šire.

Prvog dana Skupa u svečanoj dvorani Ewa Dąbrowska sa Sveučilišta u Birminghamu održala je pozvano predavanje o odnosu između usvajanja materinskog jezika i stranog jezika u odrasloj dobi (*Language learning as cooperative interaction between implicit and explicit processes*). Istaknula je kako su razlike za koje se dugo vjerovalo da postoje između ova dva procesa učenja jezika velikim dijelom prenaplašene te

da su djeca, ne samo sposobna nego i motivirana učiti formalne jezične strukture. Izlagačica je na konkretnim primjerima pokazala da uspješno usvajanje jezika, kako kod djece tako i kod odraslih, ovisi o kombinaciji i interakciji eksplicitnih i implicitnih metoda učenja jezika. Nakon uvodnog predavanja, sudionici i izlagači raspoređeni su u četiri prostorije gdje su cijeli dan mogli pratiti različita izlaganja u četirima paralelnim sekcijama. Službeni dio prvog dana Skupa zatvoren je plenarnim izlaganjem Maje Brala-Vukanović sa Sveučilišta u Rijeci o odnosu jezika i uma iz perspektive kognitivne lingvistike (*Language and mind: the (in)extricable inextricability*) u kojem se posebno bavila pokaznim česticama, tj. vezom koja ide od geste do jezika te se osvrnula na pitanje je li kognitivna lingvistika tijekom svojih istraživanja uspjela dati odgovore na ona pitanje koja si je zadala u svojim počecima. Navečer, nakon izlaganja, organizatori Skupa priredili su domjenak.

Drugi radni dan, petak 4. svibnja, započeo je Skupštinom HDPL-a na kojoj je, između ostaloga, dogovoreno da će se 33. znanstveni skup HDPL-a organizirati u svibnju 2019. godine u Rijeci i da će tema biti *Značenje u jeziku – od individualnoga do javnoga*. Uslijedilo je plenarno izlaganje Willema Hollmanna sa Sveučilišta u Lancasteru koji je govorio o nastanku kognitivne sociolingvistike ističući njezin metodološki i teorijski doprinos lingvistici (*Cognitive sociolinguistics: from inspiration to innovation*). Prikazao je i moguće smjerove razvoja kognitivne sociolingvistike navodeći područja koja predstavljaju njezinu budućnost, s posebnim naglaskom na psihologiju, antropologiju, sociologiju i samu lingvistiku. Cijeli petak prošao je u brojnim i raznolikim izlaganjima u četirima paralelnim sekcijama s kratkom stankom za ručak. Prije popodnevne sekcija Ljiljana Šarić sa Sveučilišta u Oslu izlagala je o komparativnoj analizi prefigiranih glagola u slavenskim jezicima u okvirima teorijskog pristupa kognitivne lingvistike (*Contrasting similar languages from a cognitive perspective: The case of prefixed verbs in Slavic*). Uz navođenje poteškoća s kojima se susreću istraživači pri komparativnoj analizi glagolskih prefikasa u slavenskim jezicima, izlagačica je istaknula model radijalne mreže pri analizi prefikasa i hipotezu preklapanja u proučavanju značenja glagolskih prefikasa. Nakon popodnevne sekcija uslijedilo je organizirano vođenje kroz grad Rijeku uz pratnju stručnog vodiča i odlazak na zajedničku večeru u restoran u gradskom središtu.

U subotu ujutro Anita Peti Stantić sa Sveučilišta u Zagrebu održala je i posljednje plenarno izlaganje o odnosu semantičkih i sintaktičkih karakteristika procesa slaganja i reda riječi u hrvatskom jeziku (*Languages in the mind: systematic variability of agreement and word order interface options*) predstavljajući mentalnu gramatiku kao višedimenzionalan, višeslojan prostor u kojem se istražuju učinci onih čimbenika koji su do sada ostali neistraženi u klasičnim pristupima. Pokazujući rezultate dosadašnjih istraživanja na hrvatskom jeziku o slaganju koordiniranih imenskih struktura u rodu, istaknula je međuovisnost sintaktičkoga i semantičkog aspekta u procesu slaganja. Skup je završen nakon što su završena izlaganja po pojedinim sekcijama.

Budući da je HDPL lingvistički skup, važno je nešto reći i o službenim jezicima na Skupu: najveći broj izlaganja održan je na hrvatskome jeziku (54), slijedi engleski jezik (31) i talijanski jezik sa samo četirima (4) izlaganjima. Očito je da je broj izlaganja na talijanskome jeziku nerazmjerno malen u odnosu na druga dva službena

jezika. Osim što to predstavlja i dodatni logistički izazov organizatorima (u ovom konkretnom slučaju morali su odvojiti jednu sekciju za četiri izlaganja), sekcija na talijanskom jeziku je, u odnosu na druge paralelne sekcije, bila slabo posjećena. Svaki jezik lingvističkoj znanosti donosi svoje osobitosti i oblikuje poseban pogled na svijet koji utječe i na onoga koji proučava jezik i na sam predmet proučavanja. Stoga je prava šteta što je jedan jezik tako bogat poviješću, kulturom i tradicijom pao u drugi plan, barem kao jezik izlaganja. Premda nam se čini da bi ukidanje jednoga službenog jezika predstavljalo gubitak za Skup, ipak bi trebalo razmisliti može li se i dalje logistički opravdati njegovo postojanje kao službenog jezika.

Ono što je karakteriziralo veliki dio izlaganja i što je obilježilo ovogodišnji Skup, jest kritičko preispitivanje trendova i metoda poučavanja jezika, tj. uvriježenih mišljenja o interakciji jezika i uma posljednjih desetljeća. U skladu s tim rezultati velikog broja predstavljenih istraživanja naglašavaju potrebu povratka „tradicionalnim“, eksplicitnim metodama poučavanja jezika jer su se te metode pokazale važne u poticanju i kreiranju neraskidivih odnosa jezika i uma. Takve tendencije uočene su u rezultatima brojnih istraživanja već od prvoga plenarnog izlaganja Ewe Dąbrowske te su bile posebno naglašene u mnogim izlaganjima održanima na hrvatskome jeziku. Radovi sa Skupa bit će objavljeni u domaćemu zborniku u izdanju HDPL-a i srednje Europe (na svim jezicima Skupa) i u međunarodnome zborniku u izdanju HDPL-a i njemačkoga izdavača Petera Langa (na engleskome i njemačkome jeziku). Domaći zbornik bit će objavljen usporedo u tiskanome i elektroničkome obliku, odnosno u slobodnome dostupu na mrežnim stranicama Društva.

Na temelju svega viđenoga i izrečenoga, jasno je da Skup HDPL-a čeka svijetla budućnost. Ovom prilikom valja uputiti posebnu zahvalu svima koji su sudjelovali i doprinijeli organizaciji Skupa, koji su uspjeli besprijekorno uskladiti veliki broj izlaganja i sekcija, zanimljive i plodonosne rasprave s, ne manje bitnim, neformalnim druženjima za vrijeme stanki za kavu i domjenke, što je uvelike pridonijelo ugodnoj atmosferi na Skupu i želji da se što prije ponovno vidimo u Rijeci 2019. godine.

